

ВІДГУК

офіційного опонента – Андрія Андрійовича Манжули на дисертацію
Ахрамєєва Максима Володимировича на тему «Адміністративна
діяльність поліції щодо забезпечення безпеки громади», поданої на
здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю
12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне
право у спеціалізованій вченій раді Д 08.727.02
Дніпровського державного університету внутрішніх справ

1. Актуальність теми дисертаційного дослідження

Тематика дисертаційного дослідження становить наразі актуальність, оскільки вона зумовлена загальною тенденцією трансформації правоохоронної системи в умовах безпекових викликів, воєнного стану та збройного конфлікту. Забезпечення публічної безпеки і порядку, безпеки дорожнього руху, безпеки освітнього середовища тощо вимагає від поліції не лише оперативності у реагуванні на певні ризики або класичну превентивну діяльність, але й запровадження нових сервісно-орієнтованих підходів та моделей взаємодії із представниками громад, адаптованої під реалії життя в умовах збройного конфлікту Community policing. Слушно в дисертації підіймається питання, що додає їй актуальності, про необхідність налагодження чіткого механізму взаємодії між поліцією, органами місцевого самоврядування, громад й суб'єктів сектору безпеки і оборони, а також питання важливості залучення органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства до активної співпраці з поліцією у ролі партнерів у виявленні та запобіганні загроз, що впливають на безпеку громад. Актуальності тематиці додає нагальна проблема у оновленні, внесенні змін до нормативно-правової бази, яка регулює питання координації та спільних дій поліцейських із зазначеними вже інститутами громадянського суспільства, зі Збройними Силами України на прифронтових територіях. Система та монографічна праця із обраної проблематики дозволяє окреслити, проаналізувати та надати шляхи вирішення

Дніпровський державний університет внутрішніх справ	
Вх. №	20/15
« 23 »	09. 2026 р.
Основний док.	24.
Додаток	

основних сучасних проблем і викликів, які стоять перед поліцією щодо забезпечення безпеки громад та можуть бути вирішені у межах її адміністративної діяльності. Тому обрана Максимом Ахrameєвим проблематика є важливою для наукового висвітлення.

В науці адміністративного права, звісно, вже існують праці, присвячені адміністративній діяльності поліції щодо забезпечення безпеки громади. Ми можемо виділити дисертацію О. Маслова «Принципи адміністративної діяльності Національної поліції України» (2021); Л. Іщенка «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції в Україні» (2021); Т. Кравчука «Адміністративно-правові засади діяльності Національної поліції на територіальному рівні» (2023); В. Шевченка «Адміністративно-правові інструменти здійснення превентивної діяльності Національною поліцією України» (2024); О. Березневича «Поліцейські адміністративні послуги в Україні» (2024), Р. Козьякова «Адміністративно-правове забезпечення контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України» (2024). Разом із тим, вони розглядають загальні питання здійснення адміністративної діяльності поліції або розглядають окремі її напрямки без контексту забезпечення безпеки на рівні громад.

Таким чином, наукове дослідження Ахrameєва Максима Володимировича на тему «Адміністративна діяльність поліції щодо забезпечення безпеки громади» є вкрай актуальним, воно сприяє розвитку адміністративно-правової науки, заповнює прогалини у сфері нормативного врегулювання адміністративної діяльності поліції щодо забезпечення безпеки громади та має практичний потенціал у контексті поліпшення адміністративної діяльності підрозділів Національної поліції України.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій

У дисертації вдало використані загальнонаукові та спеціальні методи пізнання відповідно до поставлених об'єкта, предмета, мети і завдання дисертації. Автор використав діалектичний метод, який дозволив розглянути

безпеку громади у невід'ємному зв'язку із сучасними соціально-політичними умовами, в яких поліція здійснює свою адміністративну діяльність (підрозділи 1.1.–1.3.). Методи аналізу, синтезу, індукції та дедукції застосовувалися в межах наукової роботи з нормативно-правовими актами, аналітичними та статистичними матеріалами та наявними науковими концепціями (підрозділи 1.1–1.3, 2.1–2.4, 3.1–3.3). Метод систематизації використано для визначення завдань, функцій, повноважень, принципів та ознак такої діяльності (підрозділи 1.2, 2.1–2.4), а системно-структурний і структурно-функціональний методи – для встановлення місця окремих напрямів адміністративної діяльності поліції у загальній системі забезпечення безпеки громади (розділ 2); логіко-семантичний метод дозволив сформулювати авторські дефініції понять «безпека громади», «адміністративна діяльність поліції щодо забезпечення безпеки громади» та «адміністративно-юрисдикційне провадження у сфері забезпечення безпеки громади» (підрозділи 1.1, 1.2, 2.3). Задля зіставлення моделей поліцейської діяльності зарубіжних країн із вітчизняною практикою застосовувався порівняльно-правовий метод (підрозділ 3.1).

Таким чином ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій зумовлюється результативним використанням низки загальних і спеціальних методів пізнання.

Емпірична база дослідження складається систематизованої інформації державної та відомчої статистичної звітності за 2021–2026 роки у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку

з фундаментальних доктрин провідних дослідників теорії держави і права, адміністративного процесуального, кримінального права, державного управління й інших галузевих правових наук, зокрема і зарубіжних дослідників, офіційні звіти, інформаційні листи й аналітичні довідки МВС України та Національної поліції України, а також матеріали щодо стану безпеки територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією.

Слушною, актуальною та важливою для науки адміністративного права постає мета роботи, яка полягала у визначенні, на підставі аналізу чинного законодавства, узагальнення практики його застосування та зарубіжного досвіду, теоретичних засад, змісту й особливостей адміністративної діяльності поліції щодо забезпечення безпеки громади та окреслення основних напрямів її удосконалення в умовах правового режиму воєнного стану та збройного конфлікту. Вдало сформовані мета і завдання дослідження дозволили дисертанту в логічній послідовності розкрити зміст роботи. Сформульовані в дисертації положення, узагальнення, оцінки та висновки, рекомендації й пропозиції обґрунтовані дисертантом на підставі особистих досліджень у результаті опрацювання відповідних наукових та нормативно-правових джерел.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що результати дослідження можна використовувати для підвищення ефективності адміністративної діяльності підрозділів поліції в громадах; також теоретичні напрацювання дисертанта можуть бути використані в науково-дослідній, законотворчій сферах та освітньому процесі.

Аналіз змісту роботи свідчить про те, що дисертація являє собою самостійну, завершену, аргументовану, комплексну роботу, має необхідний науково-теоретичний та прикладний рівень.

3. Наукова новизна положень, висновків, пропозицій дисертації

Ознайомлення зі змістом дисертації, науковими публікаціями здобувача дає підстави стверджувати, що його робота є вагомим сучасним теоретичним дослідженням у сфері адміністративної діяльності поліції щодо забезпечення безпеки громади.

У результаті здійсненого дослідження сформовано низку новітніх висновків, пропозицій та рекомендацій, зокрема:

- доведено зміну функціонального профілю адміністративної діяльності поліції у громадах, розташованих на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, за якої

відбувається перерозподіл пріоритетів та ресурсів поліції з одночасним збереженням її базових правоохоронних функцій. Для позначення цього явища запропоновано наукову категорію «адміністративна діяльність поліції в режимі підвищеної безпекової загрози», ознаками якої є застосування нетипових для мирного часу форм і методів діяльності та обов'язкова координація з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони України.

– удосконалено класифікацію нормативно-правових актів у зазначеній сфері, побудовану за критерієм напряму адміністративної діяльності поліції, яку доповнено четвертою групою – актами особливого періоду, що застосовуються виключно за умов введення правового режиму воєнного стану;

– Дістало подальшого розвитку наукові уявлення про застосування концепції «community policing» в Україні через її адаптацію до умов громад, розташованих на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, у яких партнерська взаємодія зміщується у площину організації допомоги жителям, постраждалим унаслідок бойових дій.

Сформульовані здобувачем положення є такими, що характеризуються новизною у трьох її вимірах: «уперше», «удосконалено», «отримали подальшого розвитку».

4. Оформлення дисертації та автореферату дисертації

Оформлення дисертації відповідає тим вимогам, які висуваються до такого роду робіт.

Структурно дослідження побудовано логічно, дотримано правила пропорційності, взаємовиключення і неперервності; розділи і підрозділи пов'язані між собою, що дозволило автору послідовно і системно проаналізувати широкий спектр питань, які стосуються основних видів та напрямів адміністративної діяльності поліції щодо забезпечення безпеки громади, теоретичних засад такої діяльності, особливостей такої діяльності в умовах воєнного стану.

Мета і завдання, визначені автором у вступі, відповідають змісту дослідження та загальним висновкам. Водночас усі висновки, рекомендації та пропозиції мають конкретний характер і об'єднані провідною ідеєю теоретичного вдосконалення нормативно-правового регулювання адміністративної діяльності поліції.

Завершають дисертацію підсумкові висновки, їх зміст відповідає попередньому матеріалу дисертації і має узагальнюваний характер.

5. Повнота викладу результатів в опублікованих працях

Основні положення і висновки дисертації викладені здобувачем в його п'яти наукових статтях, одна з яких у міжнародному виданні. Основні положення та результати роботи оприлюднено та обговорено на міжнародних науково-практичних конференціях.

6. Зауваження і дискусійні положення

Повністю усвідомлюючи достатній рівень виконання дисертаційного дослідження, слід зазначити, що не всі авторські тези, твердження і міркування сприймаються як логічний підсумок спостережень, які на достатньому рівні обґрунтовані з теоретичних позицій, здобутків юридичної практики і аналізу нормативно-правової бази. Деякі з них потребують додаткових роз'яснень і уточнень з огляду на сучасний стан та перспективи розвитку теорії адміністративного права та відповідної законодавчої бази. У зв'язку з цим є необхідність зупинитися на певних недоліках і зауваженнях стосовно дослідження, а також виділити дискусійні його положення.

1. Практичну реалізацію запропонованого в підрозділі 3.3 плану дій «Безпечна громада» доцільно конкретизувати в частині перетворення результатів аналізу безпекових потреб на управлінські рішення. Зокрема, додаткового пояснення потребують порядок визначення пріоритетних заходів, розподіл відповідальності між залученими суб'єктами та підстави перегляду плану в разі зміни безпекової ситуації.

2. Класифікація нормативно-правових актів, викладена в підрозділі 1.3, положеннях наукової новизни та загальних висновках, потребує узгодження критеріїв і кількості виокремлених груп. Зокрема, у висновках заявлено чотири групи, але фактично наведено п'ять, причому поряд із напрямками діяльності використано критерії правового режиму та умов застосування актів. Автору доцільно пояснити співвідношення цих підстав поділу та додатково визначити місце територіальних актів військового командування і військових адміністрацій у запропонованій системі.

3. Розгляд особливостей діяльності поліції у прифронтових громадах у підрозділі 3.2 обґрунтовано підкреслює необхідність координації з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони країни. Водночас потребує деталізації розмежування компетенції поліції, військового командування та військових адміністрацій під час евакуації населення й доставлення гуманітарної допомоги. В роботі доцільно уточнити суб'єкта координації відповідних заходів та порядок погодження спільних дій, не ототожнюючи міжвідомчу взаємодію з підпорядкуванням одного органу іншому.

4. Дискусійною видається характеристика запропонованої в підрозділі 2.2 триєдиної процедурної конструкції дозвільної діяльності як замкненого циклу. Сервісне, контрольно-наглядове та адміністративно-юрисдикційне провадження справді пов'язані між собою, однак останнє виникає за наявності відповідних правових підстав і не супроводжує кожне дозвільне правовідношення. Тому здобувачу варто пояснити, чи означає замкненість функціональну цілісність системи, чи обов'язкову послідовність зазначених проваджень.

5. Теза про ключову роль поліцейських офіцерів громад і дільничних офіцерів поліції в адміністративно-юрисдикційній діяльності, сформульована в підрозділі 2.3, потребує точнішого визначення змісту цієї ролі. Автору доцільно розмежувати їх організаційну наближеність до населення та конкретні процесуальні повноваження щодо оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення, їх розгляду і застосування адміністративних стягнень

7. Загальний висновок

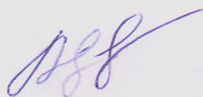
Дисертаційне дослідження Ахремєєва Максима Володимировича на тему «Адміністративна діяльність поліції щодо забезпечення безпеки громади» за своєю актуальністю, новизною та обґрунтованістю одержаних результатів відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України. Дисертацію оформлено відповідно до встановлених формальних вимог.

Дисертаційна робота виконана вперше і поглиблює існуючі знання юридичної науки, а саме є суттєвим внеском до теорії адміністративного права. Дисертація є завершеною, самостійно підготовленою, кваліфікаційною науковою працею, у якій отримані нові науково обґрунтовані та практично цінні результати, що вирішують важливе наукове завдання.

Підсумовуючи викладене, варто зазначити, що дисертаційне дослідження Ахремєєва Максима Володимировича на тему «Адміністративна діяльність поліції щодо забезпечення безпеки громади» за своєю актуальністю є самостійним, завершеним, комплексним дослідженням та має високий науково-теоретичний та прикладний рівень, а її автор заслуговує на присудження за результатами публічного захисту ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07. – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент –

професор кафедри галузевого права
та правоохоронної діяльності
Центральноукраїнського державного університету
імені Володимира Винниченка,
доктор юридичних наук, професор

Андрій МАНЖУЛА

Підпис Андрія МАНЖУЛИ:

В. о. ректора Центральноукраїнського
державного університету
імені Володимира Винниченка,
доктор юридичних наук, професор

Євген СОБОЛЬ